

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
“Về việc: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 - PHÚ THỌ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Đào Thị H
- *Thư ký phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Hồng Nh - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - P.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - P tham gia phiên họp:* Ông Lê Đức Anh - Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 9 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - P mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 06/2025/TLST-VDS ngày 25 Tháng 7 năm 2025 về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 23/2025/QĐST-DS ngày 25/8/2025 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Nguyễn Thế Anh, sinh năm 1980.
 - *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*
 - + Chị Nguyễn Thu H, sinh năm 1978.
 - + Bà Trần Thị S, sinh năm 1951.
 - + Anh Nguyễn Anh T, sinh năm 1972.
 - + Anh Nguyễn Xuân T, sinh năm 1975.
- Đều có địa chỉ: Đội 6, khu H, pH V, tỉnh P.
(Bà S, anh Anh, anh T, anh T xin giải quyết vắng mặt, chị H vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ VIỆC:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai anh Nguyễn Thế Anh trình bày: Bố anh là Nguyễn Văn S, sinh năm 1950, chết năm 2013, mẹ anh là Trần Thị S, sinh năm 1951. Bố mẹ anh kết hôn từ năm 1971 và sinh được 04 người con chung là: Nguyễn Anh T, sinh năm 1972; Nguyễn Xuân T, sinh năm 1975; Nguyễn Thu H, sinh năm 1978 và Nguyễn Thế Anh, sinh năm 1980. Hiện nay mẹ anh và 04 anh chị em đều đăng ký hộ khẩu tH trú ở đội 6, khu H, pH Việt Trì, tỉnh P. Anh có chị gái là Nguyễn Thu H từ khi sinh ra không may đã bị mắc bệnh thiếu năng trí tuệ, hiện tại sức khỏe yếu, đi lại khó khăn, không nói năng giao tiếp được với ai, các sinh hoạt hàng ngày hoàn toàn phụ thuộc vào người nhà chăm sóc. Để tạo điều kiện cho gia đình giải quyết các giao dịch dân sự, nên anh đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 1 - P tuyên bố chị gái anh là Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự. Nay

bố anh đã chết, mẹ anh thì sức khỏe yếu, các anh của anh bận đi làm xa, nên anh tự nguyện và đồng ý làm người giám hộ cho chị gái là Nguyễn Thu H.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Trần Thị S trình bày: Chồng bà là Nguyễn Văn S, sinh năm 1950, chết năm 2013. Vợ chồng bà kết hôn từ năm 1971 và sinh được 04 người con chung là: Nguyễn Anh T, sinh năm 1972; Nguyễn Xuân T, sinh năm 1975; Nguyễn Thu H, sinh năm 1978 và Nguyễn Thế Anh, sinh năm 1980. Hiện nay các con bà đều ở khu H, pH Việt Trì, tỉnh P. Trong những người con của bà thì có chị Nguyễn Thu H từ khi anh sinh ra không may đã bị mắc bệnh thiếu năng trí tuệ, hiện tại sức khỏe yếu, đi lại khó khăn, không nói năng giao tiếp được, các sinh hoạt hàng ngày của chị H phụ thuộc hoàn toàn vào người nhà chăm sóc mà không tự chăm sóc vệ sinh cá nhân được. Nay để tạo điều kiện cho gia đình giải quyết các giao dịch dân sự, nên con trai bà là Nguyễn Thế Anh làm đơn đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 1 - P tuyên bố con gái bà là Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo đơn đề nghị của anh Nguyễn Thế Anh và bà hoàn toàn đồng ý để anh Nguyễn Thế Anh là người giám hộ cho chị Nguyễn Thu H.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là anh Nguyễn Anh T và anh Nguyễn Xuân T trình bày: Bố các anh là Nguyễn Văn S, sinh năm 1950, chết năm 2013, mẹ các anh là bà Trần Thị S, sinh năm 1951. Ông S và bà S lấy nhau từ năm 1971 và sinh được 04 người con chung là: Nguyễn Anh T, sinh năm 1972; Nguyễn Xuân T, sinh năm 1975; Nguyễn Thu H, sinh năm 1978 và Nguyễn Thế Anh, sinh năm 1980. Trong 04 anh chị em thì không may có em gái các anh là Nguyễn Thu H từ khi sinh ra đã bị mắc bệnh thiếu năng trí tuệ, hiện tại sức khỏe yếu, đi lại khó khăn, không nói năng giao tiếp được, các sinh hoạt vệ sinh cá nhân hàng ngày của chị H phụ thuộc hoàn toàn vào người nhà chăm sóc mà không tự chăm sóc cho bản thân được. Nay để tạo điều kiện cho gia đình giải quyết các giao dịch dân sự, nên em trai các anh là Nguyễn Thế Anh làm đơn đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 1 - P tuyên bố chị Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự, các anh nhất trí và đề nghị Tòa án xem xét giải quyết theo đơn đề nghị của anh Nguyễn Thế Anh và các anh hoàn toàn đồng ý để anh Nguyễn Thế Anh là người giám hộ cho chị Nguyễn Thu H.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - P tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Từ khi thụ lý việc dân sự đến khi mở phiên họp, Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã chấp hành đúng quy định của pháp luật. Chị Nguyễn Thu H (hay Nguyễn Thị H có cam đoan, xác nhận cùng là một người của gia đình và chính quyền địa phương) từ khi sinh ra không may bị thiếu năng trí tuệ do di chứng của viêm não, đến nay sức khỏe kém, đi lại khó khăn, không nói được, sinh hoạt hàng ngày phải phụ thuộc vào người thân trong gia đình chăm sóc. Ngày 28/5/2013, chị H được Hội đồng giám định y khoa tỉnh P khám chuyên khoa tâm thần, giám định và quyết định chị Nguyễn Thu H bị sa sút trí tuệ mức độ nặng di chứng sau viêm não, có tỷ lệ suy giảm khả năng lao động là 85% vĩnh viễn. Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 47/KLGD ngày 20/8/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía Bắc đã kết luận chị Nguyễn Thu H bị bệnh chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có rối loạn cảm xúc hành vi/ di chứng viêm não (F72 - Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ

10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại: Nguyễn Thu H mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào Điều 22, 47, 57, 58 Bộ luật dân sự; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự đề nghị chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Thế Anh tuyên bố chị Nguyễn Thu H, sinh năm 1978, trú tại đội 6, khu H, pH Việt Trì, tỉnh P là người mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định anh Nguyễn Thế Anh là người giám hộ cho chị Nguyễn Thu H.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết: 326/2016/UBTVQH1 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Anh Nguyễn Thế Anh phải chịu lệ phí theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 - P nhận định:

[1]. Về tố tụng: Anh Nguyễn Thế Anh là em trai của chị Nguyễn Thu H đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thu H sinh năm 1978; Hộ khẩu tH trú tại đội 6, khu H, pH Việt Trì, tỉnh P là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 2 Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Tố tụng hành chính, Luật tư pháp người chưa thành niên, Luật phá sản và Luật hòa giải, đối thoại tại tòa án năm 2025 vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 - P là đúng quy định pháp luật.

Anh Nguyễn Thế Anh, bà Trần Thị S, anh Nguyễn Anh T, anh Nguyễn Xuân T đều xin giải quyết vắng mặt, chị Nguyễn Thu H vắng mặt tại phiên họp. Căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt những người trên.

[2]. Về nội dung: Yêu cầu tuyên bố chị gái là Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Thế Anh thấy rằng: Chị Nguyễn Thu H là con thứ 3/4 trong gia đình, sau khi sinh ra bị viêm não sơ sinh di chứng câm điếc bẩm sinh, chậm phát triển về thể chất và tinh thần, đến 15 tuổi mới tập đi. Chị H không đi học được, không biết chữ, không nhận biết được mặt đồng tiền, không biết tiêu tiền. Tháng 5/2013 giám định sức khỏe tại Trung tâm giám định y khoa tỉnh P kết luận: Suy giảm khả năng lao động 85% vĩnh viễn. Tình trạng bệnh tiến triển liên tục, ngày càng nặng, nói ú ớ, cấu khùng vô có từng lúc, rối loạn hành vi tác phong, chị H không có khả năng lao động và tự phục vụ bản thân, được hưởng chế độ trợ cấp xã hội cho người tàn tật, tâm thần từ nhiều năm nay. Tất cả mọi sinh hoạt ăn uống vệ sinh cá nhân đều phải có người thân trong gia đình chăm sóc, phục vụ. Ngày 20/8/2025, chị Nguyễn Thu H được Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía Bắc giám định pháp y tâm thần theo theo Quyết định trưng cầu giám định số: 83/2025/QĐ-TCGD ngày 30/7/2025 của Tòa án nhân dân khu vực 1 -P để xác định năng lực hành vi dân sự. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số: 47/KLGĐ ngày 20/8/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía Bắc đã kết luận chị Nguyễn Thu H

bị bệnh chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có rối loạn cảm xúc hành vi/ di chứng viêm não (F72 - Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại: Nguyễn Thu H mất năng lực hành vi dân sự. Do vậy, anh Nguyễn Thế Anh là em trai của chị Nguyễn Thu H đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ được chấp nhận. Vì vậy, tuyên bố chị Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

[3]. Về người giám hộ: Xét thấy chị Nguyễn Thu H không có chồng con, bố đẻ là ông Nguyễn Văn S đã chết, chỉ còn mẹ đẻ là bà Trần Thị S và 03 anh em ruột là anh Nguyễn Anh T, anh Nguyễn Xuân T và anh Nguyễn Thế Anh. Anh Nguyễn Thế Anh đề nghị Tòa án chỉ định anh là người giám hộ cho chị gái là Nguyễn Thu H. Bà Trần Thị S và hai anh Nguyễn Anh T, Nguyễn Xuân T đều nhất trí để anh Anh là người giám hộ cho chị Nguyễn Thu H. Xét thấy đây là nguyện vọng của những người trong gia đình chị H đã tự thỏa thuận, thống nhất được với nhau về người giám hộ cho chị H và đề nghị Tòa án chỉ định anh Nguyễn Thế Anh là người giám hộ cho chị H là hoàn toàn phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[4]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Thế Anh là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

[5]. Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - P là có căn cứ và phù hợp với quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 371, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 46, điểm c khoản 1 Điều 47, 48, 49, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự; khoản 2 Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Tố tụng hành chính, Luật tư pháp người chưa thành niên, Luật phá sản và Luật hòa giải, đối thoại tại tòa án năm 2025; khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban tH vụ Quốc hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

2. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Nguyễn Thế Anh về việc tuyên bố chị Nguyễn Thu H là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Tuyên bố chị Nguyễn Thu H, sinh năm 1978. Đăng ký hộ khẩu tH trú: Đội 6, khu H, pH Việt Trì, tỉnh P là người mất năng lực hành vi dân sự.

4. Anh Nguyễn Thế Anh là người giám hộ cho chị Nguyễn Thu H. Trong thời gian giám hộ, anh Nguyễn Thế Anh thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

5. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Anh Nguyễn Thế Anh phải chịu 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm. Xác nhận anh Nguyễn Thế Anh (do anh Đỗ Ngọc Tùng nộp thay) đã nộp 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) tạm ứng lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa số: 0000720 ngày 23/7/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh P.

6. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định pháp luật. Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - P có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh P có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND khu vực 1 - P;
- THADS tỉnh P;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Đào Thị H